

AKTY PRZYJĘTE PRZEZ ORGANY UTWORZONE NA MOCY UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

DECYZJA RADY STOWARZYSZENIA UE–JORDANIA NR 1/2016

z dnia 19 grudnia 2016 r.

dotycząca uzgodnienia Priorytetów partnerstwa UE–Jordania [2016/2388]

RADA STOWARZYSZENIA UE–JORDANIA,

uwzględniając Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Jordańskim Królestwem Haszymidzkim, z drugiej strony,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ eurośródziemnomorski ustanawiający Stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Jordańskim Królestwem Haszymidzkim, z drugiej strony (zwany dalej „Układem”), został podpisany w dniu 24 listopada 1997 r. i wszedł w życie w dniu 1 maja 2002 r.
- (2) Artykuł 91 Układu upoważnia Radę Stowarzyszenia do podejmowania decyzji zmierzających do osiągnięcia celów układu oraz do wydania stosownych zaleceń.
- (3) Art. 101 Układu stanowi, że Strony podejmują wszelkie środki o charakterze ogólnym lub szczególnym wymagane do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z układu i mają zapewnić osiągnięcie celów określonych w Układzie.
- (4) W ramach przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa zaproponowano nową fazę współpracy z partnerami, przewidującą większe poczucie odpowiedzialności po obydwu stronach.
- (5) UE i Jordania postanowiły umocnić swoje partnerstwo, uzgadniając zestaw priorytetów na okres 2016–2018 w celu wsparcia i wzmocnienia odporności i stabilności Jordanii przy dążeniu do uwzględnienia wpływu przedłużającego się konfliktu w Syrii.
- (6) Strony Układu uzgodniły treść Priorytetów partnerstwa UE i Jordanii, w tym Porozumienia, co wesprze wdrażanie Układu, koncentrującego się na współpracy w odniesieniu do ustalonych wspólnych obszarów zainteresowania,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rada Stowarzyszenia zaleca, aby Strony wdrożyły Priorytety partnerstwa UE–Jordania, w tym Porozumienie, które są przedstawione w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Rada Stowarzyszenia postanawia, że Plan działania UE–Jordania, który wszedł w życie w październiku 2012 r., zostaje zastąpiony Priorytetami partnerstwa UE–Jordania, w tym Porozumieniem.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2016 r.

W imieniu Rady Stowarzyszenia UE–Jordania
F. MOGHERINI
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PRIORYTETY PARTNERSTWA UE–JORDANIA ORAZ POROZUMIENIE

Priorytety partnerstwa UE–Jordania na lata 2016–2018**I. Kontekst**

W celu dalszego wzmocnienia trwałych i wielowymiarowych stosunków między UE a Jordanią określono priorytety, które będą wyznaczać kierunki partnerstwa w latach 2016–2018 i które zostaną poddane przeglądowi do końca 2018 r. w celu ewentualnego przedłużenia ich o kolejne dwa lata ze względu na rozwój sytuacji politycznej, sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i sytuacji gospodarczej. Priorytety partnerstwa UE–Jordania stanowią wyrażenie wspólnych celów europejskiej polityki sąsiedztwa w odniesieniu do wspólnego obszaru pokoju, dobrobytu i stabilności. Wyrażają one jej główne cechy; zróżnicowanie i współodpowiedzialność, ale jednocześnie elastyczność w dopuszczaniu dostosowania się do zmieniających się okoliczności w sposób uzgodniony przez UE i Jordanię. Priorytety partnerstwa stanowią „dokument otwarty” oraz implikują dotrzymanie wspólnych zobowiązań określonych w załączonym **Porozumieniu UE–Jordania**.

Partnerstwo i priorytetowe obszary wspólnego działania będą nadal podtrzymywane poprzez regularne **spotkania polityczne** wysokiego szczebla; **dialog** w dziedzinie gospodarki, handlu, wymiaru sprawiedliwości i praw człowieka; partnerstwo na rzecz **mobilności** między UE a Jordanią; porozumienie **między UE a Jordanią w sprawie nauki i technologii** oraz inne porozumienia; zobowiązanie się UE i Jordanii do wzmocnienia dialogu i współpracy w sprawie **bezpieczeństwa**, w tym przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi i terroryzmowi; jak również poprzez bieżącą **współpracę dwustronną** na rzecz ludności Jordanii.

Priorytety partnerstwa potwierdzają ugruntowane stosunki oraz zakres pogłębienia obopólnego zaangażowania.

Obecny kontekst szczególnie sprzyja wzmocnieniu stosunków między UE a Jordanią. UE i Jordania **mają wspólne interesy i stoją przed wspólnymi wyzwaniami. Kryzys w Syrii jest dotkliwie odczuwany przez Jordanię od 2011 r., przez region, a także przez UE**. UE i Jordania potwierdziły wspólne cele i wspólne interesy w dążeniu do procesu pokojowego oraz przywróceniu stabilności i pokoju w Syrii przy jednoczesnym wspieraniu zrównoważonego rozwoju.

UE uznaje kluczową rolę, jaką Jordania odgrywa na arenie krajowej, regionalnej i międzynarodowej. UE jest wdzięczna Jordanii za niezwykle wysiłek związany z przyjmowaniem olbrzymiej liczby uchodźców, wśród których są Syryjczycy, a także Palestyńczycy, Irakijczycy, Libijczycy oraz Jemeńczycy poszukujący schronienia w Jordanii. UE będzie nadal pomagać Jordanii w dalszym ratowaniu życia uchodźców poszukujących ochrony w Jordanii i we wzmocnianiu odporności Jordanii. Jordania kontynuowała też przykładowe działania i odegrała ważną rolę w promowaniu pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie (w tym w ramach procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie) i poza nim, zwalczając radykalizację i terroryzm, również jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ (2014–2015) oraz poprzez Unię dla Śródziemnomorza, której współprzewodniczy razem z UE od 2012 r.

Priorytety partnerstwa bazują na wspólnych osiągnięciach i wspólnych obszarach zainteresowania. Opierają się one również na tendencji zapoczątkowanej podczas konferencji londyńskiej z dnia 4 lutego 2016 r. zorganizowanej pod hasłem „Wspieranie Syrii i regionu”, a także na zobowiązaniach z Porozumienia międzynarodowego sformułowanych przez Jordanię i współgospodarzy tej konferencji, które miały na celu podtrzymanie korzyści rozwoju Jordanii w kontekście kontynuowanej pomocy humanitarnej i odpowiedniego wsparcia wspólnoty przyjmującej. UE i Jordania dążą do przekształcenia wyzwań wynikających z kryzysu w Syrii w **konkretne możliwości przynoszące korzyści ludności Jordanii, syryjskim uchodźcom i Unii Europejskiej**.

Niemniej jednak konkretne środki podejmowane na rzecz wsparcia syryjskich uchodźców nie będą realizowane ze szkodą dla innych osób mieszkających w Jordanii i szukających tam ochrony.

II. Priorytety

Priorytety partnerstwa odzwierciedlają wspólne interesy i skupiają się na obszarach, w których współpraca między UE i Jordanią stanowi obopólną korzyść. Właśnie w tym kontekście UE i Jordania zobowiązują się do pogłębienia współpracy w zakresie zagadnień **przekrojowych**, od stabilizacji i bezpieczeństwa po praworządność i prawa człowieka, równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet, dialog ze społeczeństwem obywatelskim, migrację i mobilność, rozwiązywanie problemu brutalnego ekstremizmu i radykalizacji oraz zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.

Partnerstwo, przykładowo, **skupia się na młodzieży i szansach na zatrudnienie**, aby przyczynić się do spójności społeczeństwa, stworzyć zrównoważone możliwości gospodarcze, w tym na podstawie wysokiej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz w celu wspierania kultury przedsiębiorczości i innowacji. Inicjatywy w sektorze kulturalnym, w tym te mające na celu rozwijanie sektora kulturalnego i kreatywnego, powinny być uwzględnione ze względu na ich istotny wkład w promowanie dialogu międzykulturowego i rozwoju społeczno-ekonomicznego.

W dziedzinie migracji i mobilności przekrojowym priorytetem jest postęp w skutecznym wdrażaniu różnych komponentów **partnerstwa na rzecz mobilności**. Dobrze zarządzane i zrównoważone ramy, które przyczyniałyby się jednocześnie do zapewnienia, aby jednostki mogły regularnie i w łatwiejszy sposób przemieszczać się między Jordanią a UE, mogą wspomóc rozwój kapitału ludzkiego i wzrost gospodarczy.

- (i) UE i Jordania są stabilnymi **partnerami w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa**. Współpraca strategiczna i operacyjna będzie realizowana dwustronnie, jak również w ramach wielostronnych forów, a także regionalnie, między innymi poprzez współprzewodniczenie Unii dla Śródziemnomorza. We wspólnym interesie UE i Jordanii leży promowanie stabilności i pokoju w regionie oraz na świecie poprzez kontynuowanie współpracy na rzecz transformacji politycznej i pokoju, między innymi w Syrii. Zarówno UE, jak i Jordania aspirują do roli wzoru społeczeństw tolerancyjnych, co jest kolejną przyczyną wzmacniania współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej.
- (ii) Drugi priorytet skupia się na podtrzymaniu stabilności makroekonomicznej Jordanii oraz **poprawie rozwoju społeczno-ekonomicznego Jordanii** zgodnie z inicjatywą „Jordania 2025 – wizja i strategia krajowa”, jak również poprawie odporności Jordanii w radzeniu sobie z oddziaływaniem kryzysu w Syrii oraz niestabilności w regionie.

Silna i stabilna gospodarka Jordanii wspierana dodatkowym złagodzeniem reżimu handlowego między Jordanią a UE oraz lepszym klimatem inwestycyjnym (osiągniętym poprzez reformy otoczenia biznesu) będą potężnymi zachętami do **tworzenia miejsc pracy** dla Jordańczyków, a także – w stosownych przypadkach – syryjskich uchodźców. Modernizacja i dywersyfikacja gospodarki będzie dalej wzmacniana poprzez wspieranie wzrostu opartego na innowacji i dzielenia się wiedzą. W tym samym kontekście wzmocniona zostanie współpraca na rzecz poprawy szans na rynku pracy, **rozwoju umiejętności i powiązanych reform edukacyjnych** w celu promowania roli młodzieży w gospodarce i społeczeństwie.

Poprawa istniejącego układu o stowarzyszeniu w drodze negocjowania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (**DCFTA**), co obejmuje reagowanie na wszystkie wyzwania związane z dostępem do rynku, utrudniające Jordanii pełne czerpanie korzyści z możliwości, jakie daje układ o stowarzyszeniu, również wzmocni **integrację Jordanii z rynkiem UE** oraz stworzy nowe możliwości handlu, inwestycji i rozwoju.

- (iii) Trzeci priorytet partnerstwa, silnie powiązany ze wspomnianymi dwoma priorytetami, skupia się na wspieraniu dążenia Jordanii do **wzmocnienia systemu rządów, praworządności, reform demokratycznych i praw człowieka**. Prawa człowieka i prawa podstawowe przewidziane w przepisach międzynarodowych, regionalnych i krajowych stanowią wspólne wartości. Poszanowanie zasad demokratycznych i podstawowych praw człowieka stanowi istotny element stosunków między UE a Jordanią.

1. Wzmocnienie współpracy na rzecz stabilności w regionie i bezpieczeństwa, w tym przeciwdziałania terroryzmowi

UE docenia wszystkie wysiłki podejmowane w tym zakresie przez Jordanię. UE i Jordania powinny kontynuować ścisłą współpracę przy rozwiązywaniu problemu destabilizacji w regionie, w tym zwiększonego zagrożenia bezpieczeństwa w następstwie rozprzestrzeniania się Daisz i innych grup terrorystycznych. UE i Jordanię łączą podobne cele w kwestii kryzysu w **Syrii**. Prace prowadzone w ramach Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii oraz innych forów należy kontynuować, podobnie jak współpracę w ramach Planu działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa/przeciwdziałania terroryzmowi UE–Jordania, kładąc przy tym szczególny nacisk na wspólne projekty i wymianę informacji.

UE i Jordania powinny również wzmocnić **„budowanie porozumienia”** w kontekście innych konfliktów, w tym procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie oraz sytuacji w Rogu Afryki (proces w Akabie). UE i Jordania – wykraczając poza bezpośredni wymiar konfliktu – w kontekście Unijnego Mechanizmu Obrony Ludności wzmocnią współpracę w dziedzinie zarządzania kłóskami żywiołowymi i ochrony ludności.

UE i Jordania są partnerami w promowaniu i pogłębianiu dialogu międzywyznaniowego i międzykulturowego na szczeblu globalnym i regionalnym, gdzie Jordania odgrywa jedną z głównych ról.

Walka z terroryzmem, brutalnym ekstremizmem i radykalizacją musi zachować priorytetowy charakter. W związku z powyższym oraz w ramach uzupełniania regularnego dialogu politycznego i tematycznego UE i Jordania zacieśnią konkretną współpracę i wymianę informacji w celu stawiania czoła tym wyzwaniom w ramach rządów prawa. UE i Jordania będą działać wspólnie, między innymi poprzez ustalone wspólne programy edukacyjne oraz angażowanie szerokiego grona jordańskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

2. *Promowanie stabilności gospodarczej, zrównoważonego rozwoju opartego na wiedzy, kształcenia wysokiej jakości i tworzenia miejsc pracy*

- a) Kryzys w Syrii oraz przedłużająca się obecność uchodźców, jaką spowodował, wpłynęła poważnie na społeczno-ekonomiczną sytuację w Jordani, jej ubogie zasoby naturalne oraz świadczenie podstawowych usług, zaostrzając i tak już trudną sytuację gospodarczą. **Dialog gospodarczy i współpraca w sprawach makroekonomicznych** będą zatem dalej rozwijane z myślą o promowaniu rozsądnej polityki makroekonomicznej i strukturalnej, która poprawi potencjał wzrostu i zwiększy odporność gospodarki Jordani zgodnie z celami inicjatywy „Jordania 2025”. Działania na rzecz zachowania stabilności makroekonomicznej powinny być kontynuowane, również w kontekście nowego programu Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), który UE może uzupełniać poprzez nowy program pomocy makrofinansowej.

Poza rozsądnym zarządzaniem fiskalnym i budżetowym kontynuowana będzie również współpraca na rzecz **reform jordańskiego sektora publicznego** w celu podniesienia jakości zarządzania finansami publicznymi, a także ogólnej wydajności i potencjału świadczenia usług.

- b) Głównym wyzwaniem społeczno-ekonomicznym dla Jordani jest promowanie **zatrudnienia i szans na rynku pracy**, w szczególności odnośnie do **młodych Jordańczyków** oraz – w stosownych przypadkach – osób wymagających szczególnego traktowania, poprzez tworzenie miejsc pracy, wspieranie przedsiębiorczości i innowacji, rozwój umiejętności i podnoszenie kwalifikacji oraz poprzez wspieranie ukierunkowanego szkolenia, kształcenia i badań. Priorytety partnerstwa mają na celu podjęcie tych zagadnień poprzez stosowanie różnych narzędzi polityki: handlu; rozwoju biznesu; kształcenia i szkolenia; zwiększonej mobilności. Celem tych instrumentów jest również wzmocnienie pozycji gospodarczej i uczestnictwa kobiet.
- a. **Handel na rzecz rozwoju** stanowi kluczowy element Priorytetów partnerstwa/Porozumienia. Tworzenie miejsc pracy spowodowane złagodzeniem przez UE reguł pochodzenia między Jordanią a UE oraz towarzyszące temu środki przyniosą korzyści zarówno syryjskim uchodźcom, jak i jordańskim społecznościom przyjmującym. To złagodzenie reguł pochodzenia nie podważa dalszych działań UE i Jordani na rzecz pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA). UE i Jordania nadal zobowiązują się do rozpoczęcia negocjacji w tej sprawie, w tym do odniesienia się do problemów wszystkich wyzwań związanych z dostępem do rynku dla jordańskich produktów w przypadku eksportu do UE. Równolegle UE i Jordania będą kontynuować dialog w celu promowania harmonizacji w dziedzinach takich jak środki sanitarne i fitosanitarne, bariery techniczne w handlu oraz usługi.
- b. UE i Jordania będą ustalać priorytety i intensyfikować działania w celu: **poprawy otoczenia biznesowego** oraz przyciągania inwestycji; **wspierania rozwoju sektora prywatnego** (między innymi poprzez reformę regulacyjną i administracyjną oraz udzielanie pożyczek spółkom); **stworzenia odpowiedniego zbioru wiedzy i umiejętności** wymaganych na jordańskim rynku pracy. Wzmacnianie sektorów opartych na wiedzy jest ważne również dla tworzenia zrównoważonych i godziwych miejsc pracy, szczególnie wśród młodzieży.
- c. **Kształcenie** to kolejny potężny instrument działający na korzyść rozwoju społeczno-ekonomicznego. Kluczowe w realizacji tego priorytetu będzie przynoszenie korzyści wszystkim osobom mieszkającym w Jordani, w tym uchodźcom. **Podtrzymanie i promowanie kształcenia publicznego wysokiej jakości dla wszystkich dzieci na wszystkich poziomach nauczania** będzie stanowić ukierunkowanie współpracy między UE a Jordanią w celu zapewnienia, aby każdy miał możliwość uczenia się i budowania własnej przyszłości. Szkolenie zawodowe zasługuje na szczególną uwagę oraz szczególne wsparcie.
- c) UE i Jordania będą kontynuować promowanie innowacyjnych badań i rozwiązań opartych na wiedzy oraz współpracy w dziedzinie **energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej i zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi, w tym gospodarki wodą i odpadami**, jak również w dziedzinie wyników porozumienia paryskiego w sprawie zmiany klimatu.

Współpraca UE i Jordani w odpowiedzi na syryjski kryzys uchodźczy

W ramach dopełnienia współpracy dwustronnej między UE a Jordanią UE będzie nadal wspierać Jordanię w niesieniu pomocy ratującej życie na rzecz syryjskich uchodźców szukających ochrony w Jordani, między innymi poprzez następujące środki:

- I. złagodzenie przez UE reguł pochodzenia w stosunku do Jordani oraz środki towarzyszące sprzyjające eksportowi na rynek unijny, a także tworzenie miejsc pracy z korzyścią zarówno dla Jordańczyków, jak i syryjskich uchodźców;
- II. doskonalenie umiejętności i potencjału syryjskich uchodźców, również w świetle odbudowy przyszłej Syrii;

III. kształcenie i szkolenie wysokiej jakości dla wszystkich dzieci mieszkających w Jordani w celu zapewnienia, aby każde dziecko miało możliwość uczenia się i budowania swojej przyszłości stosownie do potrzeb oraz zgodnie z przepisami krajowymi;   IV. towarzyszące wsparcie dla Jordani i wymagających szczególnego traktowania społeczności przyjmujących.   Szczegółowe informacje zawarto w załączonym Porozumieniu UE-Jordania, zawierającym wzajemne zobowiązania.

3. Wzmocnienie demokratycznych rządów, praworządności i praw człowieka

Stosownie do kontynuowanego pomimo turbulencji w regionie procesu reform w Jordani UE i Jordania będą kontynuować współpracę w celu dalszego wzmocnienia: demokracji i wymiaru sprawiedliwości w Jordani; praworządności; równości płci; praw człowieka i podstawowych wolności; środowiska prawnego funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, sprzyjającego rozwojowi energicznego społeczeństwa obywatelskiego.

Ukierunkowana współpraca będzie wspierać: reformy wymiaru sprawiedliwości i dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz do międzynarodowej współpracy sądowej; proces wyborczy (w tym działania w następstwie zaleceń unijnych misji obserwacji wyborów); dalsze wzmocnianie systemu partii politycznych oraz nadzoru i ustawodawczej roli Parlamentu; proces decentralizacji; pluralistyczne media.

UE i Jordania będą kontynuować regularny **dialog na temat demokracji i dobrego sprawowania władzy, sprawiedliwości, praworządności i praw człowieka**, prowadzony we wspólnie uzgodnionym formacie. Dialog ten będzie się opierał na międzynarodowych, regionalnych i krajowych osiągnięciach i zobowiązaniach Jordani. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego można zaprosić wspólnie do przekazywania uwag.

Jeżeli chodzi konkretnie o **prawa człowieka**, regularny dialog będzie dotyczył między innymi: wolności słowa; wolności zrzeszania się, w tym środowiska funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego; praw kobiet i wzmocnienia pozycji kobiet w życiu politycznym i publicznym. Odpowiedzialna, przejrzysta, wydajna i sprzyjająca włączeniu społecznemu administracja publiczna jest kluczowa dla wdrożenia tych celów oraz dalszego promowania i wzmocnienia demokracji Jordani oraz dobrego sprawowania władzy i walki z korupcją.

Przy prowadzeniu dialogu należyte uwzględniane będą dotychczasowe zobowiązania poczynione przez Jordanię na szczeblu wielostronnym. Przedmiotem tego dialogu będą również prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne, przykładowo w zakresie kształcenia i pracy. Dialog będzie dotyczył w szczególności obszarów zachowanych w Priorytetach partnerstwa.

III. Mechanizmy na rzecz dialogu i wzajemnej współpracy

Ogólne ramy stosunków między UE a Jordanią ustanowiono układem o stowarzyszeniu, który wszedł w życie w 2002 r., oraz szczególnym statusem osiągniętym w 2010 r. Istotny będzie przegląd układu o stowarzyszeniu, następujący po prawie 15 latach jego funkcjonowania, czyli **racjonalizacja jego wdrożenia** poprzez uważne przemyślenie kwestii dialogów i podkomisji. Podział podkomisji na kilka dialogów tematycznych według priorytetów partnerstw i uzupełnianie dialogów politycznych pozwoli na osiągnięcie postępu we współpracy w uzgodnionych głównych wątkach pracy.

Priorytety partnerstwa zostaną poddane przeglądowi w 2018 r. Rezultat będzie podlegał zatwierdzeniu przez Radę Stowarzyszenia. Jeżeli będzie to konieczne ze względu na okoliczności, Jordania lub UE mogą zażądać przeglądu w dowolnym momencie w tym okresie.

W celu wsparcia realizacji Porozumienia UE-Jordania prowadzony będzie również regularny przegląd Porozumienia w kontekście dwustronnej współpracy między UE a Jordanią, a także innych stosownych dialogów i posiedzeń. W stosownych przypadkach oraz zgodnie z zasadą większej odpowiedzialności europejskiej polityki sąsiedztwa UE weźmie udział w koordynowaniu mechanizmów wraz z rządem Jordani i innymi partnerami, włącznie ze społeczeństwem obywatelskim i władzami lokalnymi.

W myśl ambicji wymienionych w Priorytetach partnerstwa i załączonym Porozumieniu UE zobowiązuje się do podtrzymania wsparcia finansowego i zaangażowania się we wsparcie Jordani w ramach społeczności międzynarodowej.

ZAŁĄCZNIK DO PRIORYTETÓW PARTNERSTWA UE–JORDANIA

Porozumienie UE–Jordania

Celem niniejszego dokumentu jest uzupełnienie Priorytetów partnerstwa UE–Jordania poprzez przedstawienie wzajemnych zobowiązań oraz mechanizmów przeglądu.

Porozumienie UE–Jordania, ogłoszone podczas londyńskiej konferencji pt. „Wspieranie Syrii i regionu”, która odbyła się w dniu 4 lutego 2016 r., jest pozytywną odpowiedzią na jordańską propozycję Porozumienia ze społecznością międzynarodową, opowiadającą się za holistycznym podejściem do rozwiązania syryjskiego kryzysu uchodźczego. Porozumienie UE–Jordania to „dokument otwarty”, który wymaga regularnej aktualizacji oraz odzwierciedla trzy filary oraz ducha Porozumienia międzynarodowego dla Jordanii podpisanego przez rząd Jordanii i współorganizatorów londyńskiej konferencji. Porozumienie UE–Jordania opiera się między innymi na Jordańskim planie reagowania na lata 2016–2018 oraz inicjatywie „Jordania 2025 – wizja i strategia krajowa”. Koncentruje się na wzmocnieniu gospodarczej odporności Jordanii przy jednoczesnej poprawie możliwości gospodarczych syryjskich uchodźców poprzez zwiększanie ochrony oraz dostępu do zatrudnienia i kształcenia wysokiej jakości.

Porozumienie UE–Jordania, mające na celu wdrażanie Priorytetów partnerstwa UE–Jordania, wykracza poza Porozumienie międzynarodowe, określając wzajemne zobowiązania i mechanizmy przeglądu odnośnie do różnych zachowanych obszarów Priorytetów partnerstwa. W ten sposób Porozumienie UE–Jordania opiera się w pełni na: dialogach politycznych i współpracy w kontekście układu o stowarzyszeniu między UE a Jordanią; jednolitych ramach wsparcia na lata 2014–2017 na potrzeby unijnego wsparcia dla Jordanii; strategii Jordania 2025 oraz trzyletnich wykonawczych programach rozwojowych.

Ochrona i rozwój możliwości dla syryjskich uchodźców

Jordania przyjmuje około 1,3 mln Syryjczyków, z czego 630 000 to uchodźcy zarejestrowani przez Biuro UNHCR; ponad 70 % to kobiety i dzieci, a dwie trzecie uchodźców żyje – według doniesień – poniżej jordańskiego bezwzględnego progu ubóstwa. Jordania potwierdza swoje nieustanne zaangażowanie w zapewnianie dostępu do jej terytorium osobom wymagającym szczególnego traktowania, które uciekają przed konfliktem, a UE wyraża wdzięczność Jordanii za nieustanne wysiłki w zakresie zapewnienia dostępu, ochrony i pomocy syryjskim uchodźcom od początku kryzysu.

Jordania będzie również kontynuować zapewnianie odpowiedniego środowiska ochrony i warunków do godnego życia, w tym statusu prawnego syryjskich uchodźców, żyjących w obozach lub poza nimi. Właściwe środowisko ochrony uchodźców jest ważne dla rozwiązania problemu pilnych potrzeb i w związku z tym ochrona pozostanie zasadniczym elementem działalności humanitarnej UE w Jordanii.

W ramach wsparcia wysiłków Jordanii UE będzie nadal zapewniać stały poziom pomocy humanitarnej oraz skupiać się na podstawowej pomocy ratującej życie, zaspokajaniu podstawowych potrzeb uchodźców wymagających szczególnego traktowania, którzy mieszkają w obozach i w środowisku miejskim, a także osób nowo przybyłych, ze szczególnym naciskiem na potrzeby dzieci i kobiet. Obydwe strony ustalą najbardziej opłacalne środki wsparcia dla populacji uchodźców wymagających szczególnego traktowania.

W pełni uznając pierwszeństwo Jordanii w zakresie zapewniania stabilności i bezpieczeństwa wzdłuż jej granic i w obrębie państwa, w Porozumieniu UE–Jordania odzwierciedlono ambicję wzmocnienia współpracy w zakresie walki z terroryzmem oraz zapobiegania radykalizacji i brutalnemu ekstremizmowi przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska zapewniającego dostęp i ochronę dla będących w potrzebie osób ubiegających się o azyl.

Z uwagi na to, iż obecność syryjskich uchodźców przedłuża się, a Jordania godzi się z tym, że rzesze uchodźców pozostaną w Jordanii do czasu, aż sytuacja w Syrii pozwoli im na powrót, społeczność międzynarodowa, w tym UE, z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Jordanii do umożliwienia syryjskim uchodźcom dostępu do źródeł utrzymania oraz zgodziła się wspierać w tej kwestii Jordanię.

W związku ze wsparciem ze strony społeczności międzynarodowej, szczególnie zobowiązaniem UE do dokonania przeglądu jej systemu reguł pochodzenia, związanym z tworzeniem miejsc pracy dla syryjskich uchodźców oraz ludności przyjmującej, rząd ogłosił zamiar zezwolenia syryjskim uchodźcom na pracę w szeregu sektorów, w których istnieje nieduża konkurencja z pracownikami jordańskimi. Ten przełom jest przyjmowany z zadowoleniem i nakłada istotną odpowiedzialność na społeczność darczyńców, aby zamienić syryjski kryzys uchodźczy w możliwość rozwoju.

Wsparcie dla syryjskich uchodźców nie będzie odbywało się ze szkodą dla innych osób mieszkających i szukających ochrony w Jordanii; UE będzie kontynuować ścisłą współpracę w tej kwestii z władzami Jordanii, ONZ oraz innymi międzynarodowymi i krajowymi partnerami wykonawczymi.

UE będzie kontynuować swoje wysiłki w celu podtrzymania udzielanego przez nią wsparcia, jak również wsparcia ze strony szerszej społeczności międzynarodowej na rzecz dotkniętych tą sytuacją społeczności przyjmujących i populacji uchodźców w Jordanii.

Ogólnie rzecz biorąc, UE i Jordania będą traktować priorytetowo wzmocnienie możliwości rozwojowych i szans dla Jordańczyków, w tym społeczności przyjmujących, które wymagają szczególnego traktowania, jak również uchodźców, do czasu aż warunki umożliwią im powrót do swoich krajów. W międzyczasie UE i Jordania będą wspólnie działać, aby umożliwić uchodźcom, którzy uciekli przed syryjskim konfliktem, życie w godności obok lokalnej ludności w Jordanii, zapewniając wymagane ramy prawne i administracyjne oraz towarzyszący temu dostęp do możliwości utrzymania, kształcenia i przystępnej cenowo opieki zdrowotnej. W tym duchu kluczowe jest zobowiązanie się Jordanii do umożliwienia uchodźcom uzyskania zezwolenia na pracę, zakładania małych przedsiębiorstw i angażowania się, w stosownych przypadkach i zgodnie z krajowym ustawodawstwem, w działalność handlową.

1. Ułatwienie handlu między UE a Jordanią w zakresie poprawy inwestycji, eksportu, możliwości na rynku pracy, w tym dla syryjskich uchodźców

W Porozumieniu międzynarodowym zaapelowano o środki otwierające rynek unijny, szczególnie poprzez uproszczone reguły pochodzenia, sprzyjające stymulowaniu inwestycji i tworzeniu miejsc pracy dla Jordańczyków i syryjskich uchodźców. W ramach udzielonej pozytywnej odpowiedzi UE zobowiązała się do uproszczenia swoich reguł pochodzenia na okres dziesięciu lat w odniesieniu do konkretnych towarów produkowanych w zakładach produkcyjnych usytuowanych w określonych wcześniej specjalnych strefach ekonomicznych (SSE) oraz obszarach przemysłowych, o ile są one powiązane z możliwościami zatrudnienia na takich samych warunkach zarówno dla Jordańczyków, jak i syryjskich uchodźców (15 % miejsc pracy w ciągu pierwszych dwóch lat; potem 25 %), przy ogólnym celu 200 000 miejsc pracy dla syryjskich uchodźców na szczeblu krajowym, stosownie do oświadczenia z Porozumienia międzynarodowego. Gdy osiągnięty zostanie ten cel, UE rozważy dalsze rozszerzenie odstępstw od reguły pochodzenia i uproszczenie warunków niezbędnych do tego, aby producenci w Jordanii czerpali korzyści z takiego nowego reżimu reguł pochodzenia. UE i Jordania zgodziły się zaangażować międzynarodowe organizacje z odpowiednią wiedzą fachową, takie jak Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) czy Bank Światowy, we wspieranie i przyczynianie się do tworzenia zatrudnienia oraz przyszłego procesu monitorowania.

UE wyraża wdzięczność Jordanii za konkretne kroki podjęte w celu umożliwienia syryjskim uchodźcom dostępu do tymczasowych zezwoleń na pracę, jak stwierdzono wstępnie w dokumencie „Economic Response to the Syrian Refugee Crisis: Piloting a Holistic Approach” (Gospodarcza odpowiedź na syryjski kryzys uchodźczy. Pilotaż podejścia holistycznego). Większy oficjalny rynek pracy miał korzystne i różnorodne skutki dla krajowych finansów publicznych. Holistyczne podejście Jordanii wprowadza ideę umożliwiającą syryjskiej sile roboczej uczestnictwo w rynku pracy: w 18 „specjalnych strefach ekonomicznych (SSE)”; w obozach dla uchodźców; w niektórych sektorach (np. rolnictwo i budownictwo zgodnie z określonymi wcześniej kwotami); a także przy robotach komunalnych finansowanych z dotacji społeczności darczyńców (infrastruktura lub inne pracochłonne prace społeczne), pod warunkiem że Syryjczycy nie będą zastępować jordańskiej siły roboczej.

Kluczowym punktem propozycji Jordanii jest tworzenie możliwości zatrudnienia w SSE. Oczekuje się, że strefy te przyciągną inwestycje z Europy i innych regionów, w tym szczególnie z diaspory syryjskiej poszukującej „bezpiecznej przystani”, a także zwiększą eksport do UE.

W celu przyspieszenia tego zjawiska, na żądanie Jordanii i stosownie do powyższego, UE dąży do złagodzenia reguł pochodzenia dla produktów wytwarzanych przez uchodźców w jordańskich specjalnych strefach ekonomicznych oraz innych obszarach przemysłowych na terytorium tego państwa. UE jest także gotowa wspierać konkretne zapotrzebowanie na szkolenie ukierunkowane na rynek pracy oraz rozwój umiejętności służący poprawie produktywności w SSE i poza nimi.

Warto jednak przypomnieć, że zgodnie z obowiązującym układem o stowarzyszeniu między Jordanią a UE, Jordania uzyskała już bezcłowy i bezkwotowy dostęp do rynku unijnego w odniesieniu do produktów przemysłowych, a także bardzo szeroki dostęp w odniesieniu do produktów rolnych. Niemniej jednak producenci jordańscy nie skorzystali z tego dotąd w pełni, ponieważ nie są jeszcze w stanie spełnić reguł pochodzenia i norm technicznych obowiązujących na mocy układu.

Unia Europejska zaoferowała, a Jordania z zadowoleniem przyjęła, możliwość utworzenia pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA), w sprawie której negocjacje jeszcze się nie rozpoczęły. Unia Europejska zaproponowała również możliwość prowadzenia negocjacji dotyczących układu w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania produktów przemysłowych (ACAA) w celu umożliwienia wejścia na rynek UE jordańskich produktów z wybranych sektorów bez dodatkowych kontroli technicznych; Jordania dokonała istotnego postępu w przygotowaniach układu w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania produktów przemysłowych oraz w zbliżaniu się do prawodawstwa unijnego w wybranych sektorach, nawet jeżeli nadal konieczna może być pewna pomoc techniczna. Między władzami jordańskimi a służbami UE powinno dojść do podsumowania na szczeblu eksperckim. W następstwie możliwe będzie rozpoczęcie negocjacji na temat układu w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania produktów przemysłowych. Niezbędne będą dalsze wysiłki służące wzmocnieniu ram handlu dwustronnego i inwestycji w celu zachęcania do inwestycji i wspierania jordańskich eksporterów w pełniejszym wykorzystywaniu preferencyjnego dostępu do rynku unijnego.

2. Promowanie stabilności makroekonomicznej oraz inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego

Jordania podkreśla potrzebę uzyskania większej liczby dotacji w celu ograniczenia jej poziomu zadłużenia. Jordania podkreśla również potrzebę dalszego finansowania na preferencyjnych warunkach, w tym poprzez Porozumienie międzynarodowe, w celu ograniczenia dużej luki w finansowaniu. Chociaż potrzeby w Jordanii, włącznie z tymi powodowanymi oddziaływaniem kryzysu uchodźczego, będą wymagały dalszego finansowania w postaci dotacji, kraj ten boryka się również z dużymi potrzebami w zakresie inwestycji infrastrukturalnych. Unia Europejska udostępnia w ramach sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego znaczne zasoby finansowe na preferencyjnych warunkach z przeznaczeniem na realizowane na dużą skalę projekty inwestycyjne, między innymi ze względu na rozwój systemu transportu regionalnego. Podobnie EBI zachowuje elastyczne podejście wobec swoich priorytetów finansowania w Jordanii na rzecz celów rządowych, tworzenia miejsc prac oraz sektora prywatnego/promowania MŚP. EBOiR funkcjonuje podobnie.

Biorąc pod uwagę wysoki poziom długu publicznego Jordanii, nowe pożyczki powinny nadawać priorytet inwestycjom z wysoką stopą zwrotu, np. infrastrukturze sprzyjającej łatwiejszemu eksportowi, inkubatorom biznesu itp., które miałyby pozytywne skutki dla poziomu zatrudnienia w Jordanii, a także wzrostu produktywności i – w ramach skutków drugiego rzędu – dochodu publicznego.

Ponadto w myśl zobowiązań konferencji londyńskiej i w następstwie wniosku wystosowanego przez rząd Jordanii (Jordania wystąpiła o 350 mln EUR) Komisja Europejska zaproponowała 29 czerwca 2016 r. drugą operację pomocy makrofinansowej dla Jordanii w kwocie 200 mln EUR. W świetle wyzwań fiskalnych oraz nadzwyczajnych okoliczności, z jakimi Jordania ma do czynienia w wyniku przyjęcia około 1,3 mln Syryjczyków, jak również biorąc pod uwagę, iż UE jest kluczowym partnerem Jordanii, UE rozważy w 2017 r. nową propozycję rozszerzenia pomocy makrofinansowej dla Jordanii po pomyślnym zamknięciu drugiej operacji pomocy makrofinansowej oraz pod warunkiem, że spełnione zostaną zwyczajne warunki dla tego rodzaju pomocy, w tym dostępna będzie zaktualizowana ocena zewnętrznych potrzeb finansowych Jordanii dokonana przez Komisję Europejską. Ta kluczowa dla Jordanii pomoc pomogłaby temu państwu w utrzymaniu stabilności makroekonomicznej, jednocześnie zachowując korzyści rozwojowe i kontynuując program reform w państwie.

UE będzie zachęcać do modernizacji i dywersyfikacji gospodarki Jordanii, między innymi poprzez wsparcie wzrostu kształtowanego innowacjami, promowania tworzenia potencjału wiedzy oraz transferu wiedzy, a także poprzez angażowanie i wspieranie talentów, w szczególności wśród młodzieży i kobiet, w tworzeniu innowacyjnych firm.

3. Poprawa środowiska sprzyjającego rozwojowi sektora prywatnego, innowacjom i tworzeniu miejsc pracy

Zgodnie z Porozumieniem międzynarodowym Porozumienie UE–Jordania skupia się na podtrzymywaniu rozsądnych ram makroekonomicznych oraz tworzeniu środowiska sprzyjającego inwestycjom, eksportowi, wzrostowi PKB, innowacjom i tworzeniu miejsc pracy. Jordania jest chętna do tego, aby doskonalić otoczenie biznesowe i wdrażać reformy strukturalne w celu poprawy produktywności i warunków na rynku pracy.

Unia Europejska jest gotowa wspierać te wysiłki, przykładowo poprzez wsparcie budżetowe na rozwój sektora prywatnego, które umożliwi konieczną poprawę usług świadczonych na rzecz przedsiębiorstw, jak również poprawę klimatu dla inwestycji. Podobnie poprzez działania wspierania budżetu na umiejętności i rozwój UE dąży do usuwania przeszkód w tworzeniu możliwości zatrudnienia oraz wyposażaniu kategorii osób wymagających szczególnego traktowania w odpowiedni i zaktualizowany zestaw umiejętności przydatnych w pracy. Unia Europejska jest otwarta na zapewnianie dalszego wsparcia na rzecz Jordanii w celu podniesienia poziomu innowacji i przedsiębiorczości oraz na zwiększenie konkurencyjności jej sektora prywatnego i jakości potencjału eksportowego, przykładowo poprzez maksymalizowanie możliwości spełnienia unijnych norm produktowych. Kluczowym partnerem w osiągnięciu rozwoju sektora prywatnego w Jordanii będzie Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOiR), który ukierunkowany jest również na sektor prywatny.

Jednocześnie istnieją endogenne możliwości wzrostu PKB, które mogą zamienić wzrost liczby ludności w szansę. Krajowe przedsiębiorstwa stoją przed wyzwaniem zaspokojenia większego popytu krajowego oraz rozporządzenia przystępną cenowo oraz często dostatecznie wykwalifikowaną siłą roboczą, co jest szybką ścieżką do zwiększenia produktywności. Dostępne wsparcie finansowe w postaci grantów lub finansowania na preferencyjnych warunkach musi być programowane i koordynowane w sposób możliwie wydajny, o ile Jordania chce zwiększyć wzrost i stanować wzór w regionie i poza nim.

4. Kształcenie wysokiej jakości sprzyjające włączeniu społecznemu i rozwojowi

Rząd podejmuje olbrzymi wysiłek, aby umożliwić jak największej liczbie syryjskich uchodźców uczestnictwo w kształceniu publicznym. Porozumienie UE–Jordania odzwierciedla ambicje Jordanii, potwierdzone w Porozumieniu międzynarodowym, aby każde dziecko w Jordanii, również będące syryjskim uchodźcą, miało dostęp do edukacji (tzw. niestracone pokolenie). To zdecydowanie obciąża finanse publiczne, dlatego też UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do udzielenia pomocy w celu złagodzenia obciążenia oraz podtrzymania zarówno ilościowego wymiaru infrastruktury szkolnej, jak i jakości kształcenia.

UE zapewniała istotne wsparcie dla sektora edukacyjnego od 2012 r. i planuje dalsze wsparcie w ramach budżetu. Ponieważ tymczasowe przyjęcie około 143 000 uczniów do systemu publicznego wynikające z obecności syryjskich uchodźców powoduje przepełnienie w szkołach publicznych i negatywnie wpływa na jakość kształcenia, plan Ministerstwa Edukacji dotyczący rozszerzenia kształcenia dla uchodźców w roku szkolnym 2016–2017 do 193 000 uczniów wymagałby dodatkowo 100 tymczasowych szkół dwuzmianowych do czasu udostępnienia wymaganych zasobów finansowych na wydatki operacyjne oraz budowy nowych szkół w ciągu dwóch do trzech lat według Porozumienia jordańskiego.

Ponieważ rozbudowa i budowa szkół jest sprawą pilną, Jordania zagwarantowała najszybszy możliwy czas reakcji. Pozwoliłoby to 15 000 syryjskich dzieci, które są obecnie na liście rezerwowej, uzyskać dostęp do szkół publicznych, podczas gdy inne uzyskiwałyby dostęp do kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), tam gdzie pojawią się dostępne możliwości.

W niekorzystnym razie przedłużającej się wojny lub niestabilności w Syrii pozwoliłoby to Jordanii uwzględnić uczniów będących uchodźcami w głównym nurcie systemu szkół publicznych, dając im nadzieję na przyszłość i możliwość uzyskania wykształcenia zgodnie z normami jordańskimi, co umożliwiłoby aktywne przeciwdziałanie ryzyku brutalnego ekstremizmu. Należałoby również podjąć wysiłek na rzecz młodych ludzi poza systemem szkolnictwa poprzez nieformalne programy uczenia się. W perspektywie średniookresowej przynosiłoby to również korzyści w postaci rozszerzenia oferty pracowników na rynku pracy, dzięki czemu przyczynialiby się oni do rozwoju gospodarczego kraju przyjmującego.

Przewidziane zostaną również dodatkowe działania zapewniające syryjskim studentom dostęp do szkolnictwa wyższego podczas ich pobytu w Jordanii.

5. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i zarządzanie nimi

Przedłużająca się obecność dużej liczby syryjskich uchodźców nie spowodowała niedoboru energii w Jordanii, a jedynie zaostriżyła występujący tam chroniczny problem niedostatków energii. Opublikowany niedawno dokument pt. „Rebuilding Host Communities” (Odbudowa społeczności przyjmujących) przedstawiany przez Ministerstwo Planowania i Współpracy Międzynarodowej Jordanii, będący dokumentem pobocznym względem Jordańskiego planu reagowania na lata 2016–2018, wskazuje, że ogólne potrzeby w tej dziedzinie na kolejne trzy lata wyniosą 120 mln EUR. Można byłoby poprawić synergie z istotnym wsparciem UE przeznaczanym od 2011 r., ponieważ działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej wymagają olbrzymiej i zdyswersyfikowanej siły roboczej, w tym ulepszonych badań i wysiłków na rzecz innowacji.

Ponadto Jordański plan reagowania na lata 2016–2018 wskazuje wodę i warunki sanitarne jako jeden z głównych sektorów wymagających wsparcia, w tym dla społeczności lokalnych. Unia Europejska udziela już istotnego wsparcia w tej dziedzinie, które może zostać zwiększone i wyznaczać kierunek przyszłych działań w tym zakresie. Ponadto UE będzie finansować duży program zarządzania odpadami stałymi, który podniósłby jakość życia Jordańczyków, jednocześnie umożliwiając zaangażowanie wymagających szczególnego traktowania i niewykwalifikowanych osób, z korzyścią dla lokalnej gospodarki.

Ponadto UE jest w stanie na wniosek rządu szybko mobilizować pomoc techniczną w różnych sektorach. Zapewniona zostanie również komplementarność z programami UE, takimi jak program UE na rzecz badań i innowacji „Horyzont 2020”.

6. Stabilność i bezpieczeństwo, w tym zwalczanie terroryzmu oraz zapobieganie radykalizacji i brutalnemu ekstremizmowi

Bezpieczeństwo wewnętrzne jest wysoko na liście priorytetów Jordanii. Pod względem przeciwdziałania terroryzmowi Jordania dysponuje skutecznym i stabilnym systemem, który okazał się wydajny w ograniczaniu lub eliminowaniu zagrożenia terrorystycznego. Niemniej jednak region w coraz większym stopniu przyciąga międzynarodowych dżihadystów ze względu na przedłużający się konflikt w Syrii oraz sytuację w Iraku i poza nim.

Walka z terroryzmem, brutalnym ekstremizmem, radykalizacją i międzyreligijną bądź panującą w obrębie jednej religii nietolerancją stanowią wspólne cele. Unia Europejska i Jordania korzystają na ścisłej współpracy i wymianie doświadczeń, aby radzić sobie z tymi zjawiskami, koncentrując się na prewencji i reagowaniu oraz poszanowaniu praworządności. Unia Europejska i Jordania będą nadal angażowały się w szerokie i kompleksowe podejście do kwestii bezpieczeństwa, zarówno w stosunkach dwustronnych, jak i na forach regionalnych i międzynarodowych – zarówno w odniesieniu do konkretnego kryzysu, jak ten w Syrii, jak i w kwestiach globalnych (przeciwdziałanie radykalizacji).

Unia Europejska i Jordania uzgodniły podczas warsztatów UE–Jordania na temat przeciwdziałania terroryzmowi/ zwiększania bezpieczeństwa z dnia 15 marca 2016 r., że osiągną postęp prac w trzech dziedzinach: przeciwdziałaniu brutalnemu ekstremizmowi; przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu; bezpieczeństwa lotnictwa i granic. Ponadto pod auspicjami bliskowschodniego regionalnego sekretariatu unijnej inicjatywy dotyczącej centrów doskonałości w zakresie ograniczania zagrożeń na obszarze CBRJ, z siedzibą w Ammanie, finansowane jest utworzenie regionalnego ośrodka szkoleniowego w Jordanii.

Unia Europejska będzie inwestować w analizę słabości i czynników stanowiących przyczynę radykalizacji oraz przeznaczyła 10 mln EUR na wsparcie rządu Jordanii w działaniach na rzecz przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi. Jordanię zachęca się do uczestnictwa w odpowiednich zaproszeniach do składania wniosków w obszarze przeciwdziałania radykalizacji w ramach programu UE na rzecz badań i innowacji „Horyzont 2020”.

Dostępne jest dalsze wsparcie finansowe i fachowa wiedza techniczna. Właściwe działania mogą objąć poprawę dialogu międzywspólnotowego, tworzenie możliwości gospodarczych, mieszkalnictwo oraz wsparcie dla podmiotów, których pozycja umożliwia im przeciwdziałanie ekstremistycznym narracjom. Będzie to ważny krok w skuteczniejszym zwalczaniu wspólnego zagrożenia, jakim jest terroryzm.

Unia Europejska i Jordania podtrzymają swoje partnerstwo na rzecz poprawy zrozumienia i stabilności na szczeblu globalnym i regionalnym. Poza działaniami związanymi z przeciwdziałaniem radykalizacji kontynuowane będą regionalne inicjatywy w zakresie nauki i dyplomacji, takie jak inicjatywa SEASAME (*Międzynarodowe Bliskowschodnie Centrum Promieniowania Synchrotronowego do celów Badań Doświadczalnych i Zastosowań*), organizowana przez Jordanię. Inną tego rodzaju inicjatywą jest PRIMA (*partnerstwo w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego*). Oczekuje się, że doprowadzi ona do wspólnych badań dotyczących dwóch spośród największych wyzwań, przed jakimi stoi obszar śródziemnomorski: wydajności i zrównoważenia produkcji żywności oraz zapewnienia wody.

W obszarze zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi UE i Jordania będą analizować możliwość zawarcia dwustronnego porozumienia w sprawie ochrony ludności. W ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności UE i Jordania zobowiązały się również do wzmocnienia współpracy w dziedzinie zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, szczególnie poprzez wymianę wniosków, wspólne szkolenia oraz potencjalny rozwój regionalnych ośrodków szkoleniowych, budowanie potencjału w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym oraz osiągnięcia gotowości, w tym rozpoznania i oceny ryzyka.

7. Mobilność i migracja

W dniu 9 października 2014 r. UE podpisała z Jordanią partnerstwo na rzecz mobilności. Partnerstwo na rzecz mobilności, będące zestawem uzgodnionych zobowiązań politycznych podejmowanych przez UE, 16 uczestniczących państw członkowskich i Jordanię, to rezultat dialogu między UE a Jordanią, który rozpoczął się w grudniu 2013 r. Zapewnia ono spójne ramy działań w obszarze migracji, mobilności i bezpieczeństwa oraz zawiera szereg działań przedstawionych w załączniku, które zostały określone przez wszystkie strony w celu wdrożenia partnerstwa na rzecz mobilności. Głównym wyzwaniem na przyszłość jest zapewnienie pełnego i skutecznego wdrożenia partnerstwa na rzecz mobilności.

Ułatwienie otrzymywania wiz do UE (wraz z towarzyszącą umową o readmisji) to ważny cel w kontekście stosunków UE–Jordania oraz poprawy mobilności, a także kontaktów międzyludzkich między terytoriami obu stron. Równa readmisja migrantów o nieuregulowanym statusie jest ważna również dla uporządkowanego zarządzania przepływem migrantów. Negocjacje dotyczące porozumienia między UE a Jordanią w sprawie ułatwień wizowych i readmisji rozpoczną się równocześnie jesienią 2016 r.

W ramach Porozumienia UE–Jordania dąży się do rozwoju oddziaływania migracji i mobilności, w tym potencjału rozwoju gospodarczego diaspory, programów „przepływu mózgów”, również poprzez zwiększenie regionalnych i międzynarodowych wymian studentów i podmiotów gospodarczych.

8. Reforma wymiaru sprawiedliwości i polityki, demokratyczne wybory i prawa człowieka

Unia Europejska i Jordania będą kontynuować współpracę na rzecz wzmocnienia wymiaru sprawiedliwości w Jordanii oraz zwiększenia jego dostępności. Jordania dąży do poprawy funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz zapewnienia niezawisłości sądownictwa, czego dowiodła poprzez niedawne reformy ustawodawcze, takie jak te dotyczące ustawy o niezawisłości wymiaru sprawiedliwości i ustawy o wymiarze sprawiedliwości w stosunku do osób nieletnich. Jordania poczyniła postępy w zakresie systemu powiadomień elektronicznych oraz łączności, a także zapewniła merytoryczne programy szkolenia dla sędziów.

Unia Europejska poprzez wsparcie budżetowe i pomoc techniczną zapewnia wsparcie Ministerstwu Sprawiedliwości, Instytutowi Kształcenia Sędziów oraz Radzie Sądownictwa. Jordania i UE są mocno zaangażowane w kontynuowanie pracy na rzecz ograniczenia wykorzystania tymczasowego aresztowania, zwiększenia pomocy prawnej, szczególnie dla grup wymagających szczególnego traktowania, a także ograniczania ponownych naruszeń poprzez zastosowanie kar alternatywnych i programów opieki następczej.

Jordania, uchwalając przepisy w sprawie nowych ramowych warunków przeprowadzania wyborów, decentralizacji, gmin oraz partii politycznych, potwierdziła swoje zaangażowanie w kontynuowanie politycznych reform, stanowiących część wysiłków służących osiągnięciu postępu w drodze ku rządóm parlamentarnym z lepszym uczestnictwem politycznym.

Unia Europejska jest zaangażowana w dalsze wspieranie wysiłków Jordanii w celu wzmocnienia demokratycznych rządów. Unia Europejska będzie w dalszym ciągu udzielać wsparcia na potrzeby skutecznego funkcjonowania kluczowych instytucji demokratycznych, w szczególności Parlamentu i Międzynarodowej Komisji Wyborczej.

Promowanie i poszanowanie praw człowieka to fundament współpracy UE i Jordanii, który znajduje odzwierciedlenie w regularnym dialogu w formacie wielostronnym i dwustronnym, a także konkretnych działaniach, w tym działaniach mających na celu wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, pluralistycznych mediów, równości płci i praw kobiet.

Narodowy plan Jordanii na rzecz praw człowieka na lata 2016–2025 jest jednym z punktów odniesienia dla zaangażowania UE–Jordania, podobnie jak międzynarodowe zobowiązania Jordanii (złożone w ramach konwencji międzynarodowych i platform ONZ, takich jak powszechna ocena wzajemna).

Dalsze działania

Działania priorytetowe w ramach Porozumienia UE–Jordania będą realizowane w drodze polityki i dialogów tematycznych. Zobowiązania i mechanizmy przeglądu przewidziane w Porozumieniu UE–Jordania i Porozumieniu międzynarodowym będą wzajemnie spójne i będą wzmacniać się nawzajem.

Finansowanie, pochodzące z szeregu unijnych instrumentów budżetowych, będzie ukierunkowane na działania w Jordanii wdrażane przez władze państwowe i lokalne, agencje państw członkowskich UE, organizacje pozarządowe, a także ONZ i inne organizacje międzynarodowe. Finansowanie będzie obejmowało między innymi wsparcie budżetowe oraz dalszą pomoc makrofinansową i finansowanie na preferencyjnych warunkach, pod warunkiem spełnienia kryteriów. Regionalny fundusz powierniczy Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii (Fundusz Madad) umożliwi uzyskanie przez Jordanię wsparcia w formie grantów dla syryjskich uchodźców oraz dotkniętych tą sytuacją społeczności przyjmujących. Władze Jordanii uczestniczą w regularnych konsultacjach na temat tego procesu i proponowanych działań oraz są zapraszane do składania wniosków o finansowanie. Zachęca się je do uczestnictwa w spotkaniach Zarządu Funduszu Madad.

Dodatek 1: Zobowiązania Jordanii i UE

Zobowiązania Jordanii	Zobowiązania UE
Wzmacnianie stabilności makroekonomicznej (z uwzględnieniem celów Porozumienia międzynarodowego)	
<i>Mechanizm przeglądu: dialogi gospodarcze, monitorowanie Porozumienia międzynarodowego</i>	
1) utrzymanie stabilności makroekonomicznej oraz działania na rzecz przyjęcia programu instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego z MFW; 2) opracowanie rozsądnego programu inwestycyjnego z ograniczonym oddziaływaniem na poziom zadłużenia oraz w kontekście podtrzymania wzrostu, stabilności i tworzenia miejsc pracy.	Dwustronne a) wsparcie poprzez nowy program pomocy makrofinansowej na lata 2016–2017 uwarunkowany porozumieniem finansowym z MFW; poza pomocą makrofinansową – zobowiązanie się do rozpatrzenia możliwości kontynuowania pomocy makrofinansowej, jeżeli sytuacja będzie tego wymagać i pozwolą na to względy formalne; b) sąsiedzki fundusz inwestycyjny zapewnia dostęp do znacznych zasobów finansowych na preferencyjnych warunkach na potrzeby inwestycji/projektów infrastrukturalnych na dużą skalę.
Rozwój sektora prywatnego, otoczenie biznesowe, handel i inwestycje, tworzenie nowych miejsc pracy (z uwzględnieniem celów Porozumienia międzynarodowego)	
<i>Mechanizm przeglądu: stosowne podkomisje lub posiedzenia rad tematycznych, Rada Stowarzyszenia, monitorowanie Porozumienia międzynarodowego</i>	
1) wzmocnienie ram dwustronnego handlu i inwestycji (np. DCFTA, ACAA); 2) poprawa otoczenia biznesu (ramy prawodawcze i regulacyjne) w celu umożliwienia inwestycji, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy; wspieranie przedsiębiorczości i partnerstwa publiczno-prywatnego; 3) ustanowienie operacyjnego punktu kompleksowej obsługi dla inwestorów;	Dwustronne a) rozpoczęcie negocjacji w sprawie pogłębionej umowy o wolnym handlu oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia na usprawnienie jej wdrożenia; b) przyspieszenie przygotowań do rozpoczęcia negocjacji dotyczących układu w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania produktów przemysłowych (ACAA) w celu umożliwienia wejścia na rynek UE jordańskich produktów z wybranych sektorów bez dodatkowych kontroli technicznych;

Zobowiązania Jordanii	Zobowiązania UE
<p>4) promowanie korzystania przez spółki jordańskie z istniejących przywilejów w handlu wynikających z obowiązującej umowy o wolnym handlu między UE a Jordanią;</p> <p>5) wzmocnienie wsparcia dla przedsiębiorstw (ryunku eksportowego) z myślą o spełnieniu europejskich/międzynarodowych norm w zakresie jakości;</p> <p>6) ustanowienie atrakcyjnego systemu dla inwestycji w wyznaczonych strefach oraz przydzielanie zezwoleń na pobyt/pracę syryjskim uchodźcom (co najmniej 15 % miejsc pracy w zakładach produkcyjnych w 18 wyznaczonych strefach ekonomicznych oraz obszarach przemysłowych byłoby w ciągu pierwszego i drugiego roku przeznaczone dla syryjskich uchodźców; w trzecim roku byłoby to 25 %), natomiast ogólnym celem byłoby osiągnięcie liczby 200 000 miejsc pracy dla syryjskich uchodźców w Jordanii, zgodnie z Porozumieniem międzynarodowym); monitorowanie zewnętrzne (Międzynarodowa Organizacja Pracy, MOP);</p> <p>7) rozszerzenie podejść pracochłonnych, w których zatrudniani są zarówno Syryjczycy, jak i Jordańczycy;</p> <p>8) ułatwienie syryjskim uchodźcom uzyskania statusu administracyjnego w celu umożliwienia im uzyskania dostępu do zatrudnienia i podstawowych usług oraz umożliwienia im zakładania działalności gospodarczej w obozach i poza nimi;</p> <p>9) zatwierdzanie polityki krajowej służącej rozwiązywaniu problemu nieformalnego rynku pracy (stosownie do zaleceń Międzynarodowej Organizacji Pracy);</p> <p>10) wzmocnienie pozycji gospodarczej oraz uczestnictwa młodzieży i kobiet;</p> <p>11) organizacja konferencji dla przedsiębiorców i inwestorów w Jordanii.</p>	<p>c) wsparcie rządu Jordanii w jego pracy na rzecz poprawy otoczenia biznesu, innowacji i klimatu inwestycyjnego;</p> <p>d) pomoc dla rządu Jordanii i sektora prywatnego w zwiększaniu konkurencyjności i jakości ich produktów w celu ułatwienia uzyskania zgodności z normami międzynarodowymi i zwiększenia poziomu eksportu (np. poprzez ustanowienie regionalnego ośrodka ds. bezpieczeństwa żywności, w tym laboratoriów monitorujących normy sanitarne i fitosanitarne);</p> <p>e) zapewnienie wsparcia konferencji dla przedsiębiorców i inwestorów w Jordanii.</p> <p>Syryjscy uchodźcy</p> <p>a) tymczasowe złagodzenie reżimu reguł pochodzenia na okres 10 lat w odniesieniu do konkretnych produktów i w 18 wyznaczonych strefach ekonomicznych i obszarach przemysłowych, gdzie tworzone miejsca pracy przynosiłyby korzyści zarówno syryjskim uchodźcom, jak i obywatelom Jordanii, a także rozważenie dalszego rozszerzenia odstępstw od reguły pochodzenia po osiągnięciu celu 200 000 miejsc pracy dla uchodźców, przy kontroli poprzez monitorowanie zewnętrzne (MOP);</p> <p>b) ułatwienie dostępu do kredytu poprzez stosowanie zróżnicowanych metod: i) ustanowienie przez europejskie i międzynarodowe instytucje finansowe linii kredytowych zarządzanych przez jordańskie instytucje finansowe; ii) zapewnienie kredytowania, finansowania załączkowego i wsparcia dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw zatrudniających zarówno Syryjczyków, jak i Jordańczyków; iii) wspieranie mechanizmów mikrokredytowania;</p> <p>c) zwiększenie przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOiR) finansowania na preferencyjnych warunkach zgodnie z ich odnośnymi mandatami.</p>

Kształcenie i szkolenie wysokiej jakości na rzecz włączenia społecznego i rozwoju (z uwzględnieniem celów Porozumienia międzynarodowego)

Mechanizmy przeglądu: spotkania tematyczne, monitorowanie Porozumienia międzynarodowego

<p>1) wzmocnienie kształcenia ukierunkowanego na rynek pracy oraz zwiększenie dostępu do kształcenia wysokiej jakości oraz wzmocnienie ram regulacyjnych rady ds. zatrudnienia oraz kształcenia i szkolenia technicznego i zawodowego (ETVET);</p> <p>2) wspieranie polityki na rzecz dopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy; poprawa współpracy środowiska akademickiego i biznesowego oraz rozwój u studentów umiejętności dających szansę na rynku pracy;</p> <p>3) wzmocnianie włączenia społecznego poprzez zwiększenie liczby osób uczestniczących w kształceniu i szkoleniu oraz inne aktywne instrumenty rynku pracy, w szczególności w odniesieniu do kobiet, młodzieży i osób niepełnosprawnych;</p>	<p>Dwustronne</p> <p>a) zwiększanie liczby osób z segmentów społeczeństwa w niekorzystnej sytuacji korzystającej ze szkoleń w latach 2016–2019;</p> <p>b) zwiększanie finansowania poprzez wsparcie budżetowe Ministerstwa Pracy w celu zapewnienia usług proaktywnego rynku pracy;</p> <p>c) podtrzymanie zobowiązań do czasu ukończenia uzgodnionych działań w zakresie budowy szkół;</p> <p>d) zwiększanie finansowania kształcenia wyższego i technicznego dla studentów ze wspólnoty syryjskich uchodźców i Jordańczyków znajdujących się w niekorzystnej sytuacji;</p>
---	---

Zobowiązania Jordanii	Zobowiązania UE
<p>4) zwiększenie dostępności kształcenia publicznego do poziomu 190 000 miejsc dla syryjskich uchodźców w szkołach podstawowych i średnich w roku szkolnym 2016–2017 przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej jakości kształcenia;</p> <p>5) przyspieszenie dostępu do formalnego kształcenia wysokiej jakości dla syryjskich uchodźców i Jordańczyków w niekorzystnej sytuacji;</p> <p>6) zapewnienie zwiększenia dostępu do szkolenia zawodowego dla Syryjczyków oraz szkolnictwa wyższego dla wszystkich osób młodych (Jordańczyków i Syryjczyków) wymagających szczególnego traktowania.</p>	<p>e) zwiększanie możliwości w ramach programów Erasmus + mających na celu: i) ułatwianie mobilności studentów, pracowników, młodzieży, młodych pracowników, wolontariuszy między Jordanią a Europą; ii) modernizację instytucji szkolnictwa wyższego w Jordanii poprzez projekty współpracy;</p> <p>f) promowanie programu „przepływu mózgów”, mobilności studentów i badaczy w ramach programu „Horyzont 2020”.</p> <p>Syryjscy uchodźcy</p> <p>Zwiększanie finansowania poprzez wsparcie budżetowe w celu pokrycia rosnących wydatków na nauczycieli, podręczniki, czesne i koszty operacyjne; jak również wsparcie rozbudowy infrastruktury szkolnej dla syryjskich uczniów.</p>

Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i zarządzanie nimi

mechanizm przeglądu, posiedzenie podkomisji, konsultacje tematyczne

<p>1) poprawa koordynacji w kontekście zrównoważonego zarządzania ściekami;</p> <p>2) efektywność energetyczna i energia ze źródeł odnawialnych: osiągnięcie ograniczenia zużycia energii do 2020 r. o 20 % oraz zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do co najmniej 15 %;</p> <p>3) zintensyfikowanie działań na rzecz badań i innowacji w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych oraz gospodarowania wodą i odpadami.</p>	<p>Dwustronne</p> <p>a) wsparcie budżetowe i wsparcie w ramach sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego na energię ze źródeł odnawialnych oraz zrównoważone wykorzystanie ograniczonych zasobów naturalnych;</p> <p>b) wsparcie budowania potencjału i szkolenie z myślą o rozwoju stosownej wiedzy fachowej;</p> <p>c) wsparcie programów efektywności energetycznej, między innymi w kontekście tworzenia miejsc pracy;</p> <p>d) wsparcie współpracy na rzecz badań i innowacji w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej;</p> <p>e) usprawnienie ustanowienia regionalnych rynków energii.</p>
--	--

Wzmocnienie współpracy na rzecz stabilności i bezpieczeństwa, w tym przeciwdziałania terroryzmowi

Mechanizmy przeglądu: dialog na rzecz przeciwdziałania terroryzmowi, podkomisje lub posiedzenia tematyczne, Rada Stowarzyszenia

<p>1) wzmocnienie współpracy międzyresortowej i ułatwienie międzynarodowej koordynacji działań darczyńców w kontekście dalszego wdrażania strategii na rzecz przeciwdziałania terroryzmowi (brutalnemu ekstremizmowi) w oparciu o rządy prawa;</p> <p>2) dalsze zacieśnianie współpracy mającej na celu zapobieganie radykalizacji i intensyfikowanie inicjatyw na rzecz deradykalizacji, między innymi poprzez programy kształcenia i tworzenie miejsc pracy;</p> <p>3) zobowiązanie się do strategicznej współpracy i dialogu z UE na rzecz przeciwdziałania terroryzmowi;</p>	<p>Dwustronne</p> <p>a) dalsze wspieranie działań Jordanii na rzecz zapobiegania radykalizacji, brutalnemu ekstremizmowi i terroryzmowi oraz przeciwdziałania im;</p> <p>b) rozwijanie współpracy w zakresie bezpieczeństwa lotnictwa, współpracy wymiaru sprawiedliwości i zarządzania ochroną granic; wspieranie zwalczania prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu;</p> <p>c) bezpieczeństwo/ przeciwdziałanie terroryzmowi: współpraca między innymi z UE i specjalistycznymi agencjami państw członkowskich;</p>
--	--

Zobowiązania Jordanii	Zobowiązania UE
4) zarządzanie kłeskami żywiołowymi: wzmocnienie koordynacji międzyresortowej; wzmocnienie szkolenia funkcjonariuszy obrony cywilnej w dziedzinie ochrony cywilnej i zarządzania ryzykiem związanym z kłeskami żywiołowymi oraz przyznanie stosownych zasobów; wzmocnienie potencjału krajowego centrum bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, które działałoby jako regionalny ośrodek szkolenia i ćwiczeń; zwiększanie świadomości społeczności lokalnych.	d) zarządzanie kłeskami żywiołowymi: wsparcie na rzecz wzmocnienia wczesnego ostrzeżenia, prewencji i potencjału osiągnięcia gotowości oraz oferowanie zacieśnionego partnerstwa z Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności.

Dobrze zarządzana polityka uchodźcza, polityka migracyjna i polityka w zakresie mobilności

Mechanizm przeglądu: Partnerstwo na rzecz mobilności lub stosowne podkomisje; Rada Stowarzyszenia

UE i Jordania podpisały partnerstwo na rzecz mobilności w październiku 2014 r. Zgodziły się wdrożyć zawarte tam wspólne zobowiązania polityczne oraz wszystkie działania z powiązanego załącznika, stosownie do następujących określonych priorytetów:

- promowanie dobrze zarządzanej zgodnej z prawem migracji i mobilności,
- wzmacnianie potencjału odpowiednich władz Jordanii w zakresie zarządzania granicami i zapobiegania migracji nieuregulowanej,
- wzmacnianie więzi między migracją a rozwojem,
- poprawa ochrony migrantów zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami.

Unia Europejska i Jordania zobowiązują się do silniejszego nalegania na wdrożenie partnerstwa na rzecz mobilności, skupiającego się w szczególności na działaniach z załącznika, uznając że załącznik jest „dokumentem otwartym”, który może być z czasem aktualizowany, o ile tylko będzie nadal zgodny ze zobowiązaniami politycznymi złożonymi w ramach partnerstwa na rzecz mobilności.

Reforma wymiaru sprawiedliwości i reforma polityczna, demokratyczne wybory i prawa człowieka

Mechanizmy przeglądu: Mechanizm ONZ na rzecz praw człowieka, dialog na temat praw człowieka, dialog polityczny, Rada Stowarzyszenia

1) dalsze działania w kierunku niezależnego sądownictwa;	Dwustronne a) wsparcie budżetowe dla reform wymiaru sprawiedliwości; b) wsparcie na budowanie potencjału i monitorowanie oraz ocenę oddziaływania; c) wsparcie Parlamentu i działań na rzecz umocnienia partii politycznych; d) wsparcie niezależnej komisji wyborczej; e) unijne misje obserwacji wyborów (na zaproszenie Jordanii); f) dalsze wsparcie programów rządowych i inicjatyw pozarządowych na rzecz promowania i poszanowania praw człowieka, zgodnie z unijnymi globalnymi priorytetami dotyczącymi praw człowieka oraz w ramach wspierania Programu na rzecz praw człowieka na lata 2016–2025 realizowanego przez rząd Jordanii; g) dalsze wsparcie na rzecz równości płci i praw człowieka, między innymi w oparciu o Plan działań na rzecz płci.
2) poprawa dostępu do pomocy prawnej;	
3) kontynuowanie reform politycznych w celu zapewnienia długofalowej stabilności Jordanii i demokratycznych rządów;	
4) wzmocnienie roli instytucji demokratycznych;	
5) dalsze organizowanie demokratycznych wyborów;	
6) poprawa mechanizmów na rzecz uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego w szeregu sektorów pilotażowych;	
7) wdrożenie Krajowego planu na rzecz praw człowieka na lata 2016–2025;	
8) promowanie i poszanowanie praw człowieka, w tym praw kobiet i uczestnictwa kobiet w życiu publicznym;	
9) wdrożenie zobowiązań i obowiązków zgodnie z międzynarodowym i krajowym prawem dotyczącym praw człowieka;	
10) ramy prawne podtrzymujące pluralistyczne media.	

Dodatek 2: Poziomy odniesienia

W celu monitorowania postępu we wdrażaniu porozumienia między UE a Jordanią proponuje się ilościowe poziomy odniesienia opisane poniżej. Monitorowanie będzie odbywać się regularnie i co najmniej raz w roku w kontekście przewidywanych mechanizmów przeglądu oraz posiedzeń związanych z dwustronną współpracą między UE a Jordanią.

Zobowiązania Jordanii	Zobowiązania UE
<ul style="list-style-type: none"> — 50 000 miejsc pracy dla syryjskich uchodźców do końca 2016 r.; 75 000 do końca 2017 r.; 100 000 do końca 2018 r., pod warunkiem że wystąpi dostateczny popyt na zezwolenia na pracę, — kształcenie: publiczne i bezpłatne kształcenie dla co najmniej 140 000 syryjskich dzieci w 2016 r. i co najmniej 190 000 dzieci do końca 2017 r. 	<p>Dwustronne</p> <p>Ogółem zobowiązano się do minimum 747 mln EUR nowego finansowania w 2016 r. i 2017 r., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pomocy makrofinansowej w postaci pożyczki w wysokości 200 mln EUR, pod warunkiem spełnienia warunków wstępnych, — 108 mln EUR pomocy humanitarnej na lata 2016–2017. <p>Syryjscy uchodźcy</p> <p>Unia Europejska zastosuje uproszczone wymogi dotyczące reguł pochodzenia w odniesieniu do eksportu z Jordanii do UE na następujących warunkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> — okres 10 lat, — w 18 wyznaczonych strefach ekonomicznych i obszarach przemysłowych.